

23. július 23.
 rsélt helyarák
 (Geloza, Eifer-
 os drámája. Sc-
 da stude.t. Sta-
 tid 4 fe.vonásos
 ste 9-kor).
 me. A. Weiter
 ilkai szintánsulat
 ete 9-kor.

m. "Tarbut" egy
 hid.t. Pályáz-
 erőb, akik a hé-
 laszéki elnök.

szefard iir. lit.
 t keres.
 eddigi működé-
 otot igazoló ok
 ket az elnökég.
 k.
 hivottak bocáj-
 hetul-Marmajiei.

mebe.
 nt meg a
 BUK
 artitúrája.
 lamokkal
 90 lej.
 "Uj Kelet"
 ásn. A Ha-
 rára átírva
 lej.

DT
 IACHER
 ZUMA
 SOV
 150 szám.

intézet, mely-
 gyógyászati-
 atnak, de ra-
 ével minden-
 tórium a fő-
 aliat elérhető.
 intézet (átvítá-
 mia, Kvarcz-
 pia, stb.). Lift.
 az állomástól
 tulajdonosok:
 Károly
 asszó sebészeti
 orvos.

ók
 re.
 n.
 box)
 milerakat.

Kereszt- és kiadó-
 hivatali és nyomda
 Kolozsvár, St. Baron
 utca; Pop (Brassai-utca) 10
 Telefon:
 Keresk. és kiadóhivatal
 977, 228 és 1047
 G. E. Sz. — — — 228
 Egy szám ára pályaudva-
 ron és vidéken is lej 8
 Bukarestben — — — 8

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK
 Romániában
 Egész évre — — — 1050
 Félévre — — — 550
 Negyedévre — — — 290
 Egy hónapra — — — 100
 Az előfizetési ára „Föld-
 című folyóirattal együtt
 hav-ként 10 lejjeleddragóbb
 Csehszlovákiában
 Egy hónapra — — — 40-
 Egyszám ára — — — 7-

1926 július 24 Szombat | Kolozsvár * IX. évfolyam * 161 szám | 5686. Ab 13

A párisi utca császárt követel Franciaország élére

A nép több helyen felszedte a köveket és barrikádokat emelt. Véresre verték Vaillant-Conturier kommunista képviselőt. A legutolsó három nap alatt tízmilliárd frank betétet vettek ki a bankokból. Ha Poincarének nem sikerül a kormányalakítás, feloszlatják a parlamentet

(Páris, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.)
 Páris népe egész éjszaka az utcán bolyongott. Poincaré kinevezése óriási izgalmat keltett és a lakosság üdvölgéssel fogadta a kinevezés híreit. A baloldali képviselőket több helyen megtámadták és tetleg inzultáltak. Reggeli nyitáskor valóságos ostromot intéztek az üzletek ellen. Már nem is kérdezték az árakat, mindenki vásárolt mindent, amit csak kapni lehetett. Az utolsó 24 órában ismét negyven százalékkal emelkedtek az árak. Számos üzlet valóságos végkiárusítást rendezett és sietett a befolyó frankokat más áruba befektetni. Délfelé már tömegesen csukták be a boltokat és a legtöbb helyen zárt redőnyöket talált a tömeg.

Tovább üldözik az idegeneket

A tüntetések még mindig tartanak a Kamara előtt. Amikor Herriot bukásának híre elterjedt a tömeg között, a nép azonnal Poincarét éllette. Vaillant-Conturier kommunista képviselőt egy botokkal felfegyverkezett csoport megrohanta és véresre verte.

Poincaré visszaadja megbízatását

Az új Poincaré-kabinet még nem alakult meg. Általános feltűnést keltett, hogy Poincaré felhívta Herriot t, lépjen be az új kormányba, hogy így együttesen biztosíthassák a belső békét. Hivatalos kommuniké szerint Poincaré befejezte kormányalakítására vonatkozó tárgyalásait. Az este folyamán megbeszélést folytatott Brianddal és Barthouval, holnap délelőtt pedig bemutatja kormánya tagjait a köztársasági elnöknek. Eddig még nem állapították meg, hogy ki lesz a külügyminiszter, Barthou-e, vagy Briand. Lehetséges, hogy Bocanovszki is tárcát kap Poincaré kabinetjében. Megállapítható ezzel szemben, hogy a Poincaré-kabinet megalakítása elé sokkal nagyobb nehézségek gördültek, semmint eleinte várták. A baloldali politikusok lemondásai, amelyek váratlanul érték Poincarét, kérdésessé teszik a Poincaré-kormány megalakítását. Nincs kizárva, hogy Poincaré visszaadja megbízatását a köztársasági elnöknek, ő maga tárcát vállal, de a kabinet-alakítás gondjával mást szerencsésített. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy Franciaország új kormányát Poincaré nélkül megalakítani eszidő-szerint nem látszik lehetségesnek.

A pár közlek követelése

A pártközi csoport, amely már eddig is több, mint 300 tagból áll, ma tisztelgett Poincarénál. A küldöttségben Sarraut radikális, Calais radikális szocialista, Franklin Boullion köztársasági radikális, Boncour szocialista a következő követeléseket terjesztették elő:

1. A nemzeti egység számára a kamarában erős többséget kell teremteni.
 2. Ennek elérése céljából feltétlenül biztosítani kell minden köztársasági párt, különösen a szocialista-radikálisok és a radikálisok támogatását.
- A küldöttség rámutatott ezenkívül még arra, hogy ajánlatos volna, ha Poincaré ezekkel a csoportokkal közvetlenül lépne érintkezésbe.

Az új kormány tagjai

Ha váratlan események nem történnek, amire valószínűség van, Poincaré ma befejezi

Az idegenek üldözése is tovább folyik. Délben 12 óra tájban a tüntető tömeg felszedte az utcák kövezeit és barrikádokat kezdett építeni. Teherkocsikkal és gerendákkal akarták elzárni a legforgalmasabb utvonásokat, de szerencsére felőszakadásszerű zápor keletkezett, amely a zavargókat szétkergette. A rendőrség emberföltét munkát fejt ki a rend helyreállítására. Eddig ötvennél több embert tartóztatnak le. Hivatalos rendőri jelentés szerint a tüntetések sokkal nagyobb arányúak voltak az előbbieknél. A Palais Bourbon előtt revolver- és fegyverforgó hangzottak el. A „L'Humanité” egyik szerkesztőjét a nép felismerte és véresre verte.

A tömeghangulat rendkívül izgatott. Hangosan élteik a francia császárt és a francia királyt. Sokan azt ordítják, hogy Franciaországot csak a bíráltság mentheti meg. A tüntetéseknek nagyon sok áldozata van. A mentők permanenciában vannak és alig győzik a sebesülteket elszállítani.

kormányának megalakítását. Eddig a következő nevek kerültek forgalomba:

- miniszterelnök és pénzügy: Poincaré,
- külügy: Briand,
- kereskedelm: Bokalovszky,
- igazságügy és elzárásügyi miniszter: Barthou,
- nyugdíjügy: Marin,
- belfügy: Albert Sarraut,
- közmunkák: Tardien,
- hadügy: Painlevé,
- gyarmat: Perriet,
- tengerészet: George Leygues,

Poincaré kinevezésének híre a frank az összes tőzsdéken emelkedik

Poincaré miniszterelnök dezignálása ma reggelre hatalmas javulást idézett elő a francia frank árfolyamában. Az angol font 232-ről 206-ra zuhant vissza, tehát közel 25 százalékos áresést szenvedett és így majdnem elérte azt az árnívót, amelyen a párisi deviza Caillaux bukása előtt állott. A déli órákban ugyan kiderült, hogy a párisi reggeli lapok által beharangozott nagy intervenció, amelyet az amerikai kölcsön maradványainak felhasználásával akarták állítólag végrehajtani, elmaradt és erre ismét megindult a külföldi fizetési eszközök árának emelkedése, amely tetőpontját akkor érte el, midőn a késő esti órákban a newyorki értéktőzsde záróárfolyamai a francia fővárosban is ismeretű váltak. Eszerint Amerika ismét lanyhábban ítélte a francia frank helyzetét és a mai legalacsonyabb árfolyamon értékelte a frank kifizetést. Ez a körülmény idézte aztán elő azt, hogy az angol font ismét 217 frankig drágult, zürichi paritásában tehát ismét csak 11.50 volt (mai zárlat 11.85). A mai jegyzések azonban azt bizonyítják, hogy a frank helyzete az új francia politikai konstelláció következtében az összes világtőzsdéken megerősödött. Erre vall, hogy a zürichi tőzsde a francia frankot az esti forgalomban már 1207 és fél centimessal értékelték — a tegnapi 10.12-ös árfolyammal szemben. Hasonló emelkedést mutat a frank a többi tőzsdéken is.

közohtatás: Gerud.
 A mérsékeltet Louis Marin és Bocanovszki képviselnék. Megerősítik azt a hirt, hogy valamennyi államtitkárságot megszüntetik. A kamara elnöke Peret lesz.
 Ha Poincarét a kamara kedvezőtlenül fogadja, Doumergue megadja a házfelosztás jogát a miniszterelnöknek.
 Egy másik hír szerint Poincaré a pártoktól való függetlenségét úgy akarja megvalósítani, hogy megalakítja a volt miniszterelnökök kabinetjét.

Poincaré programja

A politikai helyzet tárgyalása során a lapok annak a reménynek adnak kifejezést, hogy Sarraut radikális szenátor részvétele a kormányban nagy jelentőségű lesz. Nem hiszik, hogy a radikális párt magára venné a felelősséget, hogy megakadályozza a párt tagjainak a kormányban való részvételét. A „Matin” szerint az is lehetséges, hogy a radikális párt Sarraut számára kéri a miniszterelnökséget. Ebben az esetben Poincarét, tekintettel a nagy érdekekre meghozná azt az áldozatot, hogy átvegye a pénzügyminisztérium vezetését.

Az „Echo de Paris” arról értesül, hogy Poincaré Herriotnak és Chautemsnak is felajánl tárcát. A kormány a jövő kedden mutatkozik be a parlamentben. Az angol sajtó sikert kíván Poincarének és szívesen látja az ő kormányát.

Lapjelentések szerint Poincaré kormányának politikai irányelvei a következők:

1. Az amerikai-franciaországi egyezmény ratifikálásának elutasítása.
2. Kimondottan nacionalista, idegenellenes és európai hegemoniára irányuló külpolitika.

A szocialisták Poincaré ellen

Paul Boncour kijelentette, hogy nem lép be Poincaré kormányába. Barthou ezzel szemben hajlandóan mutatkozott résztvenni az új kabinetben.

A szocialista párt kijelentette Poincarének, hogy nem támogatja miniszterelnökségét, azonban mint egy nemzeti kormány miniszterét hajlandó elfogadni. Az új kormány valószínűleg holnap alakul meg.

Három nap alatt tízmilliárd frankot vettek ki a bankokból

Páris pánikszertű hangulatára jellemző, hogy július 17-től 20-ig a takarékpénztárakból kivett összeg 10 milliárd és 700 millió frankkal túlhaladta ugyanezen idő betétjeit.

Az olasz fascista sajtó állásfoglalása

Róma, július 23. A frank válságát Rómában egyre nagyobb érdeklődéssel figyelik. Herriot bukását a fascista sajtó úgy állítja be, mint annak újabb bizonyítékát, hogy a demokratizmus és parlamentarizmus Franciaországban csődöt mondott. Azt hiszik, hogy ha Poincaré kormányra kerül, abban a helyzetben lesz, hogy a parlamentarizmus és demokrácia gondolatától megszabadulhasson. Véleményük szerint Franciaországnak két út között kell választani. Az egyik Róma felé, a másik pedig Moszkvába vezet.

Newyork, július 23. A newyorki nagytőkések megdöbbennek attól a fordulattól, amely Párisban bekövetkezett és most már teljes erővel támogatják a kibontakozást, amelyért áldozatot is készek hozni. Hivatalosan is tudomására hozták a párisi kormánynak, hogy Franciaország számíthat a washingtoni egyezmény enyhítésére.

FÓRUM

A szatmári héber elemi iskoláért

A szatmári ortodox zsidó hitközség vezetősége kétmillió költséggel felépített iskolaépületét egy hónap múlva átadja rendeltetésének. Ezzel a szatmári ortodox zsidó hitközség elemi iskolájának felállítása a megvalósulás stádiumába lépett. Az új iskola alapításával a hitközség vezetősége azt a célt kívánja szolgálni, hogy az Anghelescu-féle iskolapolitikaival erősen sarokba szorított talmud-tóra oktatás további sima menetét biztosítsa és ott-hoz nyújtson azon iskolaköteles zsidó növendékeknek, akik számára a szombat és zsidó ünnepek betartása az állami iskolákban meglett nehezítve.

A szatmári ortodox zsidó hitközség új iskolaalapításánál nem volt tekintettel a hebraizálás követelményére, sőt kimondottan zsidó kulturális törekvések is távol állanak tőle. A hitközségi vezetőség előtt, amely annak idején román tannyelvű iskolára kért és kapott koncessziót, tisztán az állami elemi oktatás posztulátuma lebegett célkitűzés gyanánt és mint az előjelek mutatják, a hitközség szélsőséges chászid elemei az iskola lendő világi zsidó tanítói által nyújtandó egyszerű hitoktatás ellen is vétót fognak kiáltani.

Mindez azonban nem menti fel a sokféle rétegződésű hivatástól összetett nagy szatmári ortodox zsidó hitközség vezetőit azon kötelezettség alól, hogy számot vessenek egy már létező, kifejezetten zsidó kulturális intézmény, a szatmári Tarbut héber elemi iskola fentartásával is. A szatmári héber elemi iskola hat éves fennállásával és az általa elért hebraizálási eredményekkel jogot szerzett arra, hogy a szatmári zsidóság védőszárnyai alá vegye. A zsidóság kebelében fennálló világnézeti különbségek tulajdonságos kihangsúlyozódása vezet ahhoz a különös helyzethez, hogy olyan hitközségekben, mint a szatmári ortodox zsidó hitközség, ne találja meg minden irányzat a maga jogos kultúrátörvényeinek kielégítését.

A zsidó hitközségnek, ha hivatása magasztán áll, nemcsak a szélsőséges chászidok gyermekeit kell figyelembe vennie, akik csak a talmud-tórákon képzelték el a zsidó érzés és zsidó tudás konzerválását, hanem oly zsidó gyermekeket is szem előtt kell tartani, és ilyenek ma Szatmáron szép számmal vannak, akik egy, a modern pedagógia alapján vezetett héber tannyelvű elemi iskolában veszik magukba a zsidó tudás és érzés azon minimumát, amely őket a további tanulmányokra és az életre megfelelően előkészíti. A hitközség vezetői azonban rámutatnak arra a türelmetlen gondolkozásra, amely a világi oktatással szemben általában a szatmári zsidó hitközség zömét kitevő chászidok részéről megnyilvánul. Egyszóval az egyik szélső irányzat terrorjára hivatkozva készítenek elő olyan elemi iskolát, amely a meghozandó súlyos anyagi áldozatokkal szemben is előreláthatólag csak igen keveset fog nyújthatni.

Ezek szerint tehát nyílt kérdés marad a szatmári héber elemi iskolának a sorsa, amelyet a hitközségi vezetőség a fennálló terror miatt nem mer támogatni akkor, midőn az új iskola megszervezésénél meg kellett volna találni a módot arra, hogy az új iskola keretében legalább is a fakultatív hebraizálásnak adassék mód és alkalom.

Ilyen körülmények között melegen kell üdvözölni a szatmári statusquo izr. hitközség egyik frakciójának előkészítő munkáját, akik elérkezettnek tartják az időt arra, hogy a Tarbut héber elemi iskola szubvencionálását saját hitközségükkel vállaltassák el.

A szatmári statusquo hitközség, amely magában foglalja a szatmári zsidóság szellemi és vagyoni reprezentánsainak nagy részét, fennállása óta a hitoktatás részbeni ellátásán kívül kulturpolitikát nem csinált. Azt hisszük, hogy az idestova három évtizedes multu hitközségnek elég ideje volt ahhoz, hogy anyagilag teljesen konszolidált viszonyokat teremtsen.

Ez a hitközség tulajdonképpen régóta hivatott lett volna arra, hogy a szatmári zsidóság

kulturájára iskolák kezdeményezése és alapítása révén hatást gyakoroljon. Nem is állhatott távol ilyen gondolat a hitközségtől, amelynek szellemi vezetője dr. Jordán Sándor tudós rabbi, a zsidó nemzeti reneszánsznak is egyik legrégebbi híve és előharcosa. Megvagyunk győződve arról, hogy a főrabbi urnák, akiknek a Tarbut elemi iskola megalapításában oroszjárésze volt, a megváltozott viszonyok között nem fog nehézséget okozni oly helyzet kialakítása, hogy hitközsége a szerény anyagi keretek között létező Tarbut-iskola fentartásának intézményes biztosításával végre résztvegyen a szatmári zsidóság kulturális munkájában. A Mizrahi-egyesületben adva van az iskola helyisége. Itt csak a tanítói fizetések és csekély

Ne üljön fel gyári hirdetéseknek! Női mellények 390.— lejtől, divatos kabátok 590.— lejtől, selymes női harisnyák 77.— lejtől kezdve kaphatók Sipos-nál, Cluj, Reg. Ferdinand-ut 8 szám.

dologi terhek egyrészenek átvállalásáról lehet szó. Amikor az ort. hitközség milliós iskolaterhet vállal magára és csak most szavazott meg 120 000 lej évi szubvenciót a talmud-tóráknak, a statusquo hitközség kulturális tehervállalása is aktuálissá vált.

Dr. Stern Mór

Háromezer járadéktulajdonos tüntetett Bécsben a kormány ellen

(Bécs, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kisjáradékosok szövetsége ma a Népcsernokban gyűlést tartott, amely állást foglalt a kormány által benyújtott életjáradék-törvényjavaslat ellen. A gyűlés után mintegy háromezer résztvevő felvonult a Ringen. A parlament előtt összerúgódtott tömeg viharosan tüntetett és demonstrált a kormány ellen. Ilyen kiáltások hangzottak el:

- Vesszen a kormány!
- Le a bankrablókkal!
- Elő a Zentralbank hatszázmilliárdjával!

Viharos zajban vonultak el a tüntetők a Schiller-térre, ahol dr. Zahlman elnök tartott beszédet, kijelentette, hogy a mai tüntetés csak az első megmozdulás volt, a többi ezután következik, mert a szegénytörvénynek pusztulnia kell.

Hatszáz ezer zsidó hadirokkant él a világon

Befejeződött a zsidó rokkantak kongresszusa

(Danzig, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A zsidó háborús rokkantak világkongresszusa a napokban ért véget Danzigban. A kongresszust az összes Danzigban élő konzulok üdvözölték kormányaik nevében. A megnyitó beszédet Ziprinszky amerikai delegátus tartotta, utána Heller, a lengyel sejm egyik képviselője tartott megszabású beszédet, amelyben kifejtette, hogy a kongresszus nem akar az alacsony számú intézményt teremteni, hanem konstruktív segítyt akar a háborúban megrokkantak, az özvegyek és háborús árvák számára létrehozni. A világ azonban még most is azt hiszi, hogy a háborús rokkantak alacsonyából tartoznak élni. A danzigi kongresszusnak szaktitania kell ezzel a mentalitással és egy új jelzőt kell megvalósítani: minden ország zsidó invalidusának szervezkedését az újjáépítés munkája szempontjából.

Dr. Bachner krakkói hadirokkant a világ háborúban elesett zsidó és nemzsidó katonák fölött emlékbeszédet tartott, amit a kongresszus tagjai állva hallgattak végig. Ezután megválasztották az elnökséget. Elnökül megválasztották dr. Bachnert (Lengyelország), alelnökül Pojanoffot és Ziprinszkyt (Amerika), titkárukat Blumot (Románia) és Lázár tanárt (Ausztria).

A napirend során Ziprinszky tartott nagy beszédet: „Két momentum hatja át a zsidó katonát — mondotta. A házához való odaadás és a zsidó nép becsülete. Jóllehet megállapítható, hogy a zsidók résztvétele a frontok harcában aránylag sokkal nagyobb, mint más népeké, az antiszemita rágalmak mégsem nemul el, amely azt veti szemünkre, hogy a háborúban bujkáltunk. A kongresszus célja nemcsak az, hogy az elnyomott és elszegényedett zsidó rokkantakon segítsünk, hanem hogy megszervezzük az antiszemita rágalmak elhárításának harcát is.

— Amerikában milliókat gyűjtöttek e jelzővel: „Segítsünk a háború áldozatainak! E milliókat azonban nem az igazi rokkantak felsegélyezésére juttatták és ebben a tekintetben a Joint bizetsága is hibákat követett el. Javaslom, hogy a kongresszus intézményesítsen a rokkantak konstruktív munkáját és proklamálja, hogy csakis ez a szervezet jogosult a háború áldozatai javára pénzeket gyűjteni.

Az egyes országok jelentései során:

Pojanoff (Bulgária) kifejtette, hogy Bulgáriában zsidó és nem zsidó között sem politikai, sem erkölcsi, sem anyagi különbség nem áll

fenn. Az állam azonban nincs abban a helyzetben, hogy ellássa Bulgária nagyszámú hadirokkantját, miathogy az ország leszegényedett és állami költségvetése rendkívül mód megvan terhelve. Bulgária zsidó hitközségeire súlyos tétel ma is az országba önzöllött oroszországi és tráciai zsidó menekültek segélyezése. A bulgár kormány minden lehető megtesz a zsidó rokkantak érdekében.

A román képviselő jelentésében kiemeli, hogy a romániai zsidó hadirokkant csak a leginkább esetben kap a kincstártól a törvényben biztosított rokkantsági kedvezményeket. A járulékok pedig oly csekélyek, hogy abból megélni még a legkisebb igényű embernek sem lehet. Egyedül Bukovinában 1200 zsidó hadirokkant él.

Lázár tanár (Bécs) közli, hogy Ausztriában a zsidó invalidusokat éppen úgy támogatják, mint a nemzsidókat.

A kongresszus a végrehajtóbizottságot választotta azzal a felhatalmazással, hogy tegyen meg minden lehető a hadirokkantak konstruktív munkára való megszervezésére. A kongresszus a zsidó nyilvánossághoz fordul, a hitközségekhez és segítő egyesületekhez, hogy támogatják az invalidusokat törekvéseikben. A zsidó nyilvánosságnak tudnia kell, hogy hatszáz ezer zsidó háborús rokkant kéri a becsületes munkára való hozzásegítést. A kongresszus felhatalmazta a végrehajtóbizottságot, hogy egy delegációt küldjön Amerikába, amely az ottani zsidó közéletet felvilágosítja és egyuttal megindítsa a gyűjtés munkáját. A kongresszus az államok külső invalidusok érdekében is akciót indít.

A legfelsőbb közegészségügyi tanács által engedélyezett

Breazu-i keserűvíz

50-60% al olcsóbb a külföldi hasonló hatású vizeknél. Kapható minden gyógy- és fászerzetben, üvegeként 30 leiert. Vezérképviselőt

Bognár és Szántó

Erd. Ker. Rt. Cluj, Calea Reg. Ferdinand 70.

Férfi fehérneműek

mélyen leszállított árakban

Breuer, Piata Unirei 8.

A világ

A világ bármely színházat építené, vészek versengés adásukban lássák alkotva, felfokoz. És ők ennek elhordozzák szent vésethetőségük lékezésig feifokozó érzésben forrnak, hogy misziót tennék, — ott a tegeket megszerzik és — kivételesen nek, nagyságának.

A vilnaiakról likum és rólatok rendült lelkesed grófnó arisztokrata zeneköltészetéért primadonna intíkor végre művészi szintre új műve meghallgatnotok lelkesedtek és a legújabb kaland irányában éltek jességét. Kár, hkat, bolond lelke egy évre kellen arcainkra, — z voltunk igazolás előtti esték mia Színház nézőter bolikusan értelmi emberi és zsidó.

Hát aki még zsidó áldozatké érzékről, lelke majd a vilnaiak kell emlékeztetés és elnemi.

Nem lehet hogy: nem ért nem értették a el az előadások drágák a helyé emberek tizei és könyveborul emberek alkotó nak!) és ime r tek mindent a ből, a szem, a ritmusából, az rendezés harmó ok, az idegenel mélyen tisztelt vagy zsidó vol nem kerül áldo közületekben, amely egyszerű forrás, — ha m

Nem lehet egyedül gazdas rül van baj. van, amelyet r szabni, amelyh zsidó lelkesedé nészeké, akik közönség, a pé vívő dicsőség és népi arculatod ságait nyilatko mindenkit me resztül, — aki vésetképpessé nézett jiddisn eddig nem is a színészeti for megreformáltá egyetemességé dolatvilágát — sabban — beé ramisába!

Hát ha mi eözölő közöny litek kulturrem donnakérdést is kulturátok ám maradjato magatokat a lev, de annál frissebb stüetü

A vilnaiak és a zsidó kulturközöny

A világ bármelyik kulturcentrumában közhíjjá válna az a tény, hogy a zsidó művészek versengésének az értelmét, hogy ez ő előadásukban lássák megelevenítve, — nem: újalkotva, felfokozva, megszüpítve alkotásaikat. És ok ennek ellenére városról városra járva, hordozzák szent ihlettségük és kivételes művészettségük lángját, mialatt szinte az asztalig felfokozott lemondásban és kötelesség-érzésben forognak egybe azért a vélt hitért, hogy misziót teljesítsenek, hogy amerre járnak, — ott a zsidó és esetleg nemzsidó tömegek megszerzik egy új, kivételesen egyéni — kivételesen kollektív művészet szépségét, nagyságának, eredetiségének.

A vilnaiakról van szó, mélyen tisztelt publikum és rólatok van szó, akik szívetek megrendült lelkesedésével tudtok boldogulni Marica grófnő arisztokratikus mosolyáért, Zerkovitz ur zeneköltészetéért, a bonviván frakkjáért és a primadonna intím budoar-titkáért, — de ami-azor végre művészetet, zsidó művészetet egy színter új művészi kinyilatkoztatást kellene meghallgatnotok, akkor a citromos fagyaltért lelkesedtek és Madame X, vagy Madame Y. legújabb kalandjai, vagy legújabb pizsamája irányában éltek ki emberi érdeklődésüket teljességig. Kár, hogy nem szégyelhetjük magunkat, boldog lelkesedők tihelyettetek, mert akkor egy évre kellene megrendelnünk a színpontot arcainkra, — zsidó voltunk és kultúremberi voltunk igazolásaként — a tegnap és tegnapelőtti esték miatt, mikor is kongott a Magyar Színház nézőtere az ürességtől, vagy ha szimbolikusan értelmezzük ezt az ürességet: a ti emberi és zsidó lelketek ürességétől!

Hát aki megegyezik fog ebben a városban zsidó áldozathéztől szónokolni, zsidó kultur-értésről, lelkesedésről deklamálni, — annak majd a vilnaiak vendégstojneik üres nézőterét kell emlékeztetnie idézni, hogy elnémuljon a szó és elnémuljon a vívát.

Nem lehet majd azzal az érvvel előállni, hogy: nem értettük a külsőleges zsargonjukat, nem értettük a stílusukat, azért nem mentünk el az előadásukra. Vagy azzal, hogy nagyon drágák a helyárok. Nem lehet, mert nem zsidó emberek tízei és százai nézték végig áhitattal és könyveborult szemmel a kivételes művészek alkotásait (mert nem játszanak: alkotnak!) és ime mindent megértettek, megértettek mindent a gesztus kifejező nagyszerűségéből, a szem, a száj, a végtagok mimikájából és ritmusából, az atmoszférából, melyet a hang és rendezés harmóniája hozott létre. Megértették őket, az idegenek — a te zsidó lelketek, a tiédet mélyen tisztelt zsidó publikum, aki büszke vagy zsidó voltodra, ha sz nem kerül semmibe, nem kerül áldozatba, de érvényesülést nyújt a közületekben, a fórumon, a politikában, ám amely egyszerre elpad — mint az időszaki forrás, — ha meg is kell mutatni, hogy van!...

Nem hihetjük, hogy a kulturközöny oka egyedül gazdasági természetű. Nem, nem e körül van baj. A baj kizárólag a kulura körül van, amelyet nem lehet divatlap szerint testhez szabni, amelyhez valóban szív, lélek és valódi zsidó lelkesedés kell, olyan, mint a vilnai színeké, akik odadobták teáted, kedves zsidó közönség, a pénz, a kényelem, a magaslatoakra vívó dícsőség esélyeit és gyönyöreit, hogy igazi népi arculatokat, emberi és faji tragédiák igazságait nyilatkoztassák ki előtted egy új, egy mindenkit megállító művészet pompáján keresztül, — akik szílonképessé tették, nem: művészetképessé a minden kultúrmokk által levezett jüdisnyelvet, forradalmasították és új, eddig nem ismert lehetőségekkel gazdagították a színészet formanyelvét, kifejező gazdagságát, megreformálták a színpadot és az emberiség egyetemességéből kikasztrált keleti zsidóság gondolatvilágát — ezer propagandairatnál hatásosabban — beépítették az árja lélek gótikus piramisába!

Hát ha mindez csak üres levegő nektek, ha e özező közönytöket továbbra is többre becsületek kultúremberi lehetőségeitek, ha a primadonnakérdést és a színpadi csinadattát továbbra is kulturátok gerincévé akarjátok szilárdítani, ám maradjatok ezután is otthon, éljétek ki magatokat a társadalmi képmutatás művészetében, de annál hatásosabb színjátékában, a legfrissebb sütteti intimpistákodásban, de mond-

jatok le arról az igényről, hogy a zsidó szellemiség itélőszéke előtt felmentést kapjatok!

Tegnap este a vilnaiak J. Kobia négyfelvonásos drámáját, „A falu legényét“ játszották. Hogy milyen nagy művészettel, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ezt az alapjában véve rémdrámászerű falusi történetet az élet leggazdagabb színeivel tárták előnk, a lélek, a szív vergődéseinek minden finom rezzenését megszólaltatták benne és általa. Szinte úgy érezzük és minden új előadásnál fokozottabban, hogy a vilnaiak művészetében az író által adott anyagnak csaknem másodrendű szerepe van, ők korrigálják az író, ők teremtik meg azt, ami az eredeti alkotásból hiányzik: a színeket, a fojtott remegéseket, az élet

ezernyi hangját és sejtelmét, mintegy új, a szövegtől független drámát, vagy vigjátékot hoznak létre, — nem a szó, hanem a rendezés, a test, a művészet minden elemének felhasználásával.

Ezt tették a tegnap este előadott darabban is, melynek sovány keretébe egy szinte túlfokozottan gazdag életet építettek bele. Alex Stein elbűvő művészetének legjavával alakította az életvidám, majd megrokkadó zsidó fiatalember tragikumát. Ana Bras ugy tudott sirni, mintha a végzet ostora suhogott volna a lelkén. Megrázó és egyben kísérletiesen reális volt. Csupa lélek és csupa szenvedély. Weisitz humorra üdített és megnyugtatót. Kadisohn szeszony tude és fölényes komikuma mindig felledhetetlen marad emlékezetünkben. Burov kis epizód szerepében is nagy és igaz volt. A többiek is mind a legkiválóbbat nyujták.

Salamon László

Németországot szeptember elején minden előzetes tárgyalás nélkül felveszik a Népszövetségbe

(London, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Olaszország váratlan engedékenysége Németország népszövetségi felvételének kérdésében igen jó impressziót keltett angol diplomáciai körökben. Tekintettel arra, hogy az olaszok jóindulatu semlegességének biztosításával az utolsó komoly nehézséget is elhárították, valószínűnek tartják, hogy Németországot szeptember elején a Népszövetség első ülésén felveszik a népszövetségi tanács állandó tagjává minden előzetes tárgyalás nélkül. A felvétel az elsőszámu politikai bizottság elnökének azon kérdése alapján fog történni, amelyet még március elején tett fel és amely arra vonatkozik, hogy eleget tett-e Németország a megválaszthatóság feltételeinek.

Megszavazták a négy és félmillió fontos Palesztina-kölcsönt

125.000 font sterlinggel szubvencionálják a palesztinai héber iskolákat

(London, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az angol törvényhozás valószínűleg a közeljövőben már le fogja tárgyalni a Palesztina-kölcsönről szóló törvényjavaslatot. A javaslatot már közzé is tették. Ebből kiderül, hogy főleg beruházási kölcsönről van szó. A négy és félmillió fontnyi összeget egy fogják felosztani, hogy egymillió font szolgáljon Palesztina vasutainak államozására, 1 millió 640 ezer font pedig új vasutonalak építésére fog szolgálni. A külső építkezésekre egymillió 115 ezer font sterlinget irányoztak elő, más elölre pedig 845 ezer font sterlinget. A javaslatot előreláthatólag el fogják fogadni.

A törvény felhatalmazza a kincstári államtitkárt, hogy a Palesztina kormány által kibocsátandó kölcsönt garantálja.

A héber iskolák szubvenciója

Jeruzsálemből érkező jelentések szerint a palesztinai kormány elhatározta, hogy ebben az évben a palesztinai zsidó iskolák fentartására 125 ezer font sterlingnyi szubvenciót köcsát rendelkezésre.

Angol földvásárló társaságok a napokban elküldték képviselőiket Transzjordániába abból a célból, hogy itt olcsón összevásároljanak nagyobb területű földeket mintagazdaságok berendezése céljaira.

A külföldi lapok fantasztikus híreket közölnek Károly extrónörökös hazatéréséről

A kormány cáfolja a „Westminster Gazette“ hírét. Mit ír a „New-York Times“?

(Bucuresti-Bukarest, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A külföldi lapokban u'abban a legfantasztikusabb hírek jelennek meg Romániáról, különösen a királyi pár külföldi útjával kapcsolatban. Egyik ilyen periódiku na visszatérő hír például az is, amely a londoni „Westminster Gazette“ tegnapi számában jelent meg. A lap közli, hogy Károly trónörökös kibékült szüleiével és nemcsakára visszatér Bukarestbe, ahol nemcsak mint magánember fog élni, hanem visszkapja a trónörökösi jogát. Illetékes kormánykörök megcáfolják a hírt, amely még hibe-telenebb variációban az amerikai „New York Times“-ben látott napvilágot. Az amerikai lap fantasztikusnak hangzó cikke, melyet a bukaresti lapok is csak kuriózumként reprodukálnak, szószierint így hangzik:

„Az új kormány egyik legelső ténykedése az lesz, hogy hatályon kívül helyezi a külföldi tőkének Romániában való elhelyezkedése ellen hozott megszorító intézkedéseket. Eppenséggel kedvezni fognak főleg az amerikai tőkének, hogy hozzájárulhasson az ország természeti erőforrásainak fejlesztéséhez. Bratianu törvényeket kovácsolt az idegen tőke ellen, míg Averescu mindenképpen támogatni fogja a külföldiek vállalkozásait.“

„Averescu tábornok ezeket mondta: — Az előző kormány magatartása nagyon szűklátókörű nacionalizmus volt. Romániának, fejlődése érdekében, szüksége van az Egyesült Államok pusztá szimpátiáján kívül az amerikaiak technikai és pénzügyi támogatására. Megszüntetem tehát a korlátozó intézkedéseket és támogatni fogjuk főleg az amerikaiakat és más ipari vállalkozókat abban, hogy jöjjenek Romániába és a kor-

mánnyal karöltve vegyenek részt az ország gazdag természeti kincseinek kiaknázásában.

„A tábornok sajnálattal mutatott rá, hogy az amerikai bankárok eddig nem nagy hajlandóságot mutattak arra, hogy kölcsönt adjanak Romániának. Készek vagyunk a legjobb garanciákat adni az amerikaiaknak és a legkedvezőbb kamatfeltételeket, min hogy a jövőben közvetlenül velük akarunk tárgyalni.“

„Még egy nagyfontosságú intézkedésre készül Averescu tábornok. Meg akarja szüntetni a régensséget és a király halála esetén Mária királynét raházzák fel a régensi hatalommal. Ennek az oka az lenne, hogy ugy a jelenlegi patriarchát, mint a semmi öszék elnökét mint Bratianu személyes híveit nevezték ki.

Az amerikai lap ehhez az információjához azt a kommentárt fűzi, hogy mit jelentene, ha Mária királyné lenne a régens. A lap megjegyzi, hogy a királyné a legkiválóbb kormányzási képességekkel van felruházva és összehasonlítja Viktoria angol királynővel.

Hivatalosan megcáfolják a „New York Times“-ben Averescu tábornoktól megjelent interjút. A miniszterelnök a lap semmiféle munkatársát nem fogadta.

Férfi-szalmakalap tisztítás

Fehér júnyosan, izlésesen Cluj
Strada Memorandului
(v. Unio-utca) No 21

hirdeté-
k 390.—
ok 590.—
arisnyák
kaphatók
Ferdin-
and 70.
ei 8.

Hamis cseh tizkoronásokkal árasztottak el a Máramarost

A cseh határőrök elfogták két parasztot, akik a hamisítványokat terjesztették. Ujabb letartóztatások várhatók

(Sighetul Marmatiei Máramarossziget, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Máramarosnak ugy román, mint cseh területen fekvő része az utóbbi időben ismét hamis cseh korona bankjegyekkel árasztották el. Tudott dolog ugyanis, hogy a két államhoz határolt terület élénk kereskedelmi forgalmat bonyolít le, amelynek fizetőszközét, a szokott rendszeresen hamisítják, kereskedőknek, gazdáknak hatalmas károkat okozva ezzel. Az elmúlt évben a két állam határrendőrségének sikerült egy ilyen pénzhamisító bandáról lerántani a leplet. A nyomozás akkor megállapította, hogy a rendkívül ügyesen szervezett banda centruma Brassó volt: itt állították elő bravuros ügyességgel és innen irányították a hamisítvány bankjegyek terjesztését, amely a Máramaroston kívül kiterjedt Erdély többi részére is.

Hónapokon keresztül sikerült ennek a társaságnak újabb és újabb bankjegymennyiségeket forgalomba dobni, — míg végül az egész erdélyi nyomozó apparátus alarminozásával sikerült őket ártalmatlanná tenni. Azóta egy darabig elűntek a forgalomból a hamisítvány bankjegy, míg azután az elmúlt héten egy máramarosszigeti pénzintézet és több kereskedő fejlesztése nyomán megállapítást nyert, hogy a hamisítványok ismét megindult, különösen sok hamis 10 koronás bankjegy került forgalomba ilyen módon, amelyeknek kiállítását feltűnően hasonlított a brassói hamisítványokhoz. De a feljelentések özöne nyomán megindult a nyomozás a cseh Máramarostban is anélkül, hogy eddig eredményre vezetett volna.

Végre tegnap a cseh határőrök éber figyelmessége nyomra vezette a nyomozó hatóságokat. A nagybocksói cseh határrendőröknek feltűnt ugyanis, hogy a község romániai részén lakó két paraszt, névszerint Man Teodor és Jopan Vasile az utóbbi időben naponta háromszor-négyyszer is ámentek a határon, a cseh területen fekvő Bocksóba. Tegnap azután, midőn már a déli órákban harmadszor lépték át a ha-

tárt, egy határőrtiszt nyomukba szegődött. A faluba érve, a két paraszt egy rövidáru-üzletbe tért be. Félóráig időztek benn az üzletben Man és Jopan, majd sietve távoztak. Távozásuk után a tiszt bement az üzletbe és a két paraszt után érdeklődött.

— Textil és rövidáru vásároltak csaknem 5000 korona (ca 3500 lej) értékben — hangzott a válasz. Azt mondták, hogy üzletet akarnak nyitni és keveset akadtak. Lrdkes — tette hozzá a kereskedő, hogy csupa új 10 koronással fizettek.

A cseh fascista sajtó szerint Gajda tábornokot rehabilitálta a vizsgálóbizottság

Politikai körökben korainak mondják a hírt.

Prága, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Gajda tábornok ellen megindult vizsgálat, melyet Syrový hadügyminiszter, Cecek tábornok és dr. Schiesl népjóléti miniszter vezettek, ma — a „Narodni“ közlése szerint — befejeződött és a kiszivárgott hírek szerint negatív eredménnyel végződött. A vizsgálat eredményéről szóló jelentést a vizsgálóbizottság a katonai bírósághoz terjesztette elő. Állítólag Gajda tábornok felhatalmazást kapott arra, hogy közvetett és közvetlen vádlóit bíróság előtt vonhassa felelősségre.

A hadügyminisztériumban, ahol a Gajda-féle vizsgálat részleteit rendkívül bizalmasan kezelik, a „Narodni“ szenzációsan ható hírt nem erősítik meg, de nem is cáfolják meg. Komoly politikai körökben azonban ennek a híradásnak nem tulajdonítanak különösebb fontosságot és a híradást kizárólag Gajda hívei manó verének tekintik.

Ezt a feltevést támogatja az a körülmény is, hogy már a vizsgálat megkezdése előtt a jobboldali „Narodni Politika“ című lap éles

Benes a barátság politikáját hangváltatja a fascista Olaszországgal szemben

A „Corriera Della Sera“ milánói lap beszélgetést közöl dr. Benes külügyminiszterrel, aki több aktuális kérdést világított meg az alkalommal. A lap munkatársa először azt kérdezte Benestől, hogyan fog alakulni Csehszlovákiának a Vatikánhoz való viszonya, ha egyrészt a Vatikánnak némely államra gyakorolt befolyására, másrészt eme államoknak a szokalkongresszusról való távolmaradására gondol. Benes így válaszolt:

— A szokalkongresszus senki ellen nem irányul, az az egész nép lelki világának adott kifejezést és az mindig így is lesz. A Vatikánhoz való diplomáciai viszonyunkat a szokalkongresszus a mi részünkről nem fogja megváltoztatni. A csehszlovák kormányunk úgy ebben, mint minden más kérdésben tanúsított eljárása teljesen korrekt volt a Vatikánnal szemben és a jövőben is az fog maradni.

Az ismert konfliktus előtt korrektül jártunk el a Vatikánnal szemben, azt magát korrektén intéztük el és korrekt lesz a viszonyunk a jövőben is. Ami a jövő fejlődési lehetőségeit illeti, a csehszlovák kormány várakozó állásponton van.

Az olasz újságíró azután azok iránt az eredmények iránt érdeklődött, amelyeket a kisanant államaink újabb szövetségi szerződése a kisanant blédi konferenciáján hozott. A külügyminiszter válasza ez volt:

— Az a meleg fogadtatás, amelyben a szokalkongresszus alkalmával a jugoszláv és román delegációt a százezer főre menő tömeg részesítette, a legjobban illusztrálja azt, hogy a szövetségi szerződésnek a kisanant államai között való megújítás mennyire megfelel ezen államok néprétegei kívánságának.

Milyen álláspontot foglal el a kisanant Lengyelországgal szemben? — kérdezte továbbá az olasz újságíró:

— A kisanant programja — válaszolta Benes — elejétől kezdve az volt, hogy Közép-európtát konszolidálja. Ebben az értelemben a Franciaországhoz, Olaszországhoz és Lengyel-

A tiszt megvizsgálta a bankjegyeket és megállapította, hogy azok egytől-egyig hamisak. Azonnal üzöbe vette a két parasztot, akik azonban ugylátszik megsebzelték a baji, mert nyomtalanul eltűntek. A tiszt azonnal alarmozta a bocksói határőrséget és nyomozó hatóságokat, amelyek lázas hajszát indítottak a két paraszt ellen.

Az esti szürkületben végre egy cseh határőr két gyanús alakot pillantott meg, akik csónakokkal igyekeztek átszökni a Tiszán. Lefogta őket és rövidesen kiderült, hogy a két bocksói paraszttal azonosak. Kihallgatták őket és mindketten beismerő vallomást tettek.

Man és Jopan bevallották, hogy egy titkos társaság megbízásából már huzamosabb idő óta hamis tizkoronásokat terjesztettek. Megbizókra vonatkozólag rendkívül fontos vallomást tettek, amit a nyomozás érdekében titokban tartanak. Bizonyos azonban, hogy rövid időn belül szenzációszámba emelkedő letartóztatások várhatók.

Benes és Masaryk elleni támadással igyekeztek befolyásolni a vizsgálóbizottságot és fenyegető hangon írtak a Gajda elleni vizsgálat ügyéről. A cikk arra szólítja fel a kormányt, hogy a legrovidebb idő alatt likvidálja a Gajda-ügyet, mert ha ez meg nem történik, akkor a parlament fog foglalkozni az ügygel s akkor nyilvánosságra kerülnek a „szágyeules“ komplottnak összes részletei. A „Narodni Politika“ szerint a Gajda-affer csak bevezetője egy, a baloldali pártok által kezdeményezendő új akciónak, melynek éle Snajdarek tábornok ellen fog irányulni.

Egy másik nemzeti demokrata sajtóorgánum azt a hírt közli, hogy a külföldön tartózkodó Kramarz levelet írt a minisztertanácsnak, amelyben rámutat arra, hogy a Gajda-affer a cseh közvéleményre rossz fényt vetve megingatta a szövetségeseknek a csehszlovák hadseregbe vetett hitét.

A lap szerint ez a levél nagy hatással volt a kormányra, amely így kénytelen lesz véglegesen likvidálni a Gajda-ügyet.

országához fűződő jó viszonyunknak fontos együttműködési jelentősége van. Egészen természetesen a kisanant államainak az a kívánsága, hogy ezeket a jó és barátságos viszonyokat kibővítsék és himélyítsék.

Az olasz újságíró végül megkérdezte, hogy milyen a viszony a kisanant és a fascista Olaszország között, amelyet legutóbb néhány szociáldemokrata vezér megtagadott:

Dr. Benes a következőket válaszolta:

— Ami a Csehszlovákia és a fascista Olaszország közötti viszonyt illeti, szeretném kiemelni, hogy az én politikám Olaszországgal szemben a háború alatt, a háború után és ma is állandóan ugyanaz marad, bármilyen alakuljanak is a belpolitikai viszonyok akár Olaszországban, akár nálunk: a barátság politikája. Egy országnak szíves joga ahhoz, még kevésbé valamely ország külpolitikájának, hogy a másik ország belügyeibe beavatkozzon. Ez az alapelve a nemzetközi viszonylatoknak és ezt az elvet mi szigorúan betartjuk. Egyébként a legjobb válasz az erre a kérdésre, hogy éppen Mussolini miniszterelnök volt az, akivel a csehszlovák kormány a két állam barátságos együttműködéséről szóló szerződést megkötötte.

Ez az a vonal, amelyet mindig betartunk és be is fogunk tartani és ezen semmit nem változtathat az, ha egyes politikusk bármilyen magánvéleményt mondanak. Egyébként is a fascista Olaszország ellen elhangzott szociáldemokrata kifogásokat nyilvánosan megrogtam. Ezt az álláspontot képviseltem valamennyi állammal való viszonyunkban, ha azokban rezsimváltás történt, amikor Macdonald után Baldwin, Poincaré után Herriot, Renner után Seipel jött és pedig arra való tekintet nélkül, hogy nálunk valamennyi csehszlovák párt koalíciója agrárszociálista koalíció, vagy pedig a mostani tisztviselő-kormány volt hatalmon. Ez — fejezte be Benes külügyminiszter — nem egyik, vagy másik politikai pártnak külpolitikáját csinálom, hanem az államét, abban a formában, ahogyan a az állam érkeinek megfelel.

Arcböröm
üdeségének titka
a naponta használt

JSJS
POUDER
KREM SZAPPAN

Reinitz huszti büntársát nem adják ki Romániának

A kassai esküdtzék fogja Fuchs Jenőt felelősségre vonni

(Kassa, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Fuchs Jenő, aki Reinitz büntársa volt a Gross Herman-féle rablógyilkosságban, öt nap óta a kassai ügyészség fogházának a rabja. Pongrác rendőrségi ügyészség a nyomozás befejezése után nem szálította Huztra a rablógyilkost, hanem az itteni ügyészségre küldte. Fuchs Jenő csehszlovák állampolgár és így szó sem lehet arról, hogy Romániának kiadassék, még ha a bűncselekményt idegen állam területén követte is el. Akár a törvényszék, akár az esküdtbíróág elé tartozik. Reinitz büntársának ügye, kétségtelen, hogy a vizsgálat folytatására a huszti vizsgálóbíró, a vádemelésre pedig a huszti ügyészség volna elsősorban illetékes.
Feltéve már most, hogy a vádirat a gyilkosságra vonatkozik és az esküdtbíróágot jelölik meg illetékesnek, két további eshetőség lehet: ha a tárgyalás helyreállítják Ruszioszkóban az esküdtbíráskodást, úgy Huzton fognak itélkezni

Fuchs fölött, ha azonban ott továbbra is megmarad a mostani helyzet, úgy a kassai ítélőtábla delegálja valamelyik szlovenszkei esküdtbíróágot.
Az iratok áttanulmányozása után, ami e hét végére megtörténik, a kassai ügyészség felterjesztést intéz a táblához és kéri fogja, hogy már most delegálják további eljárásra a kassai törvényszéket, mint esküdtbíróágot. Ha ez megtörténik, Fuchsot nem szállítják Huztra és egy a vizsgálóbíró, mint az ügyési teendőket a kassai törvényszéken látják el. Más az eset, ha a tábla a huszti vizsgálóbíró és a huszti ügyészség előzetes eljárásához ragaszkodik.

Fuchsot részletesen még nem hallgatták ki, mert előbb alaposan át kell tanulmányozni az iratokat. A személyi adatok felvételénél Fuchs fenntartotta azt az állítást, hogy Gross Hermann meggyilkolásánál jelen volt, de a gyilkosságot egyedül Reinitz követte el.

Politikai botránnyá dagadt a magdeburgi gyilkosság

Kampóskeresetek hajsza a köztársasági érzelmű asidó gyáros ellen

(Berlin, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.)
A magdeburgi könyvelő gyilkossági esete mögött, amint ezt az Uj Kelet már megírta, egyre élesebben rajzolódik ki egy politikai hajsza kontúrja. A letartóztatott Haas tudvalevőleg haroban állott a kampóskeresetekkel és mint a magdeburgi köztársasági egyesület elnöke állandó céltáblája volt a reakcióknak, akik Helling meggyilkoltatását jó alkalomnak tsálalták a gyáros kompromittálására. Enhez segédkeztet nyújtottak neki a nyomozó hatóságok, akik majdnem kivétel nélkül a reakciós táborhoz tartoznak.

Bussdorf Berlinbe való érkezése után elmondta, hogy milyen emberfeletti nehézségekbe ütközött működése. A vizsgálóbíró egyenesen megtiltotta neki a bűnygy iratába való betekintést, úgy, hogy kénytelen volt saját szakállára dolgozni. Kölnbe utazott, ahol letartóztatta Schröder szeretőjét, egy cselédet és a nála levő lefoglalt levelekből megállapította, hogy a magdeburgi rendőrség bünygyi osztályának vezetője és a vizsgálóbíró lehetővé tette Schrödernek, tehát egy gyilkosság miatt vizsgálati fogságban levő egyének, hogy hozzátartozóival felügyelet nélkül beszélhessen és levelezhessen.

A tettestársi minőségben letartóztatott Fischer (aki azonban legfeljebb bűnleplező) kezdettől fogva az állította, hogy Haasról mit sem tud, holott a magdeburgi rendőrség feltevése szerint Fischer volt a közvetítő kapocs Haas és Schröder között. Fischer különben rekonsi előtt, akik a fogházban meglátogatták, kijelentette, hogy az öt kihallgató rendőrtisztviselő és a vizsgálóbíró biztosították szabadlábrahelyezését, ha terhelő vallomást tesz Haas ellen.

Schrödert egyébként tegnap szembesítették Haas szal. A gyáros kijelentette, hogy soha nem ismerte Schrödert, mire ez így felelt:
— Lehet, hogy önnek „Doppelgängerje” van Magdeburgban, aki megbízott Helling meggyilkolásával!

A magdeburgi rendőrség cirkulusait azonban erősen befolyásolta a Berlinből visszajött Bussdorf objektív nyomozása és ezért kieszközölték, hogy Bussdorfot hívják vissza Berlinbe.

A szembesítés után Schrödert újból kihallgatták. Ez alkalommal a gyilkos súlyos ellentmondásokba keveredett. Haast ennek ellenére sem helyezték szabadlábra. Általában azt hiszik, hogy a politikai botrány kirobbanása már napok múlva be fog következni.

Egymillió lirát sikkasztott és megszökött a fiumei jugoszláv főkonzul

Állami pénzzel sajtóírcdát alapított, amely azonban tönkrement

(Belgrád, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Pasics miniszterelnök fiának milliós panamáit után újabb kínos botrány tartja izgalomban a jugoszláv diplomáciai testületet. Jugoszlávia trieszti főkonzulja egymillió lira elsikkasztása után megszökött allomáshelyéről és azóta nyomavészett.

A főkonzult megkörnyékezték és bebeszélétek neki, hogy egy sajtóügynökség alapítása a mostani viszonyok között óriási keresethez juttatja és Sztepanovics Dusán a biztos pénzszerzés tudatában az állam pénzéhez nyult, Sztepanovics Dusán úgy számított, hogy a befektetett összeg a jövedelemtől kétszeresen is megtérül és vissza tudja tenni az állam pénzét. Számításai azonban nem váltak be. A deficit miad nagyobb lett a Beogradionál és két hónap előtt megszűnt a vállalkozás.

A múlt év végén Beogradio cimen sajtóügynökség alakult Belgrádban, amely üzleti vállalkozás akart lenni és amelyet Sztepanovics Dusán trieszti főkonul finanszírozott. A sajtóügynökség alapításába nagy összegeket fektetett bele Sztepanovics és a Beogradio teljesen világ városi módszerekkel dolgozott. A vállalkozás azonban nem járt a várt eredménnyel és a tulajdonos eltávolította a sajtóügynökség éléről az igazgatót, aki az üzlet alapítására rábeszélte. Az igazgató eltávolítása azonban nem segített a helyzeten és a viszonyok a sajtóügynökségnél nem javultak meg. Két hónappal ezelőtt a nagy ráfizetések miatt a Beogradio kénytelen volt beszüntetni működését.

A múlt héten a külügyminisztérium értesítést kapott, hogy Sztepanovics Dusán nem foglalta el új állását és nyoma vészett. A trieszti főkonzulátus ügykezelésének felülvizsgálására bizottságot küldtek ki, amely megállapította, hogy egy millió lira hiányzik a pénztárból. Az esetről jelentést tettek a külügyminisztériumnak, amely feljelentést tett Sztepanovics Dusán ellen. Sztepanovics Dusán előkelő belgrádi családból származik. Apja a semmitőszék elnöke és a nagybátyja Timotevics Koszta volt belügyminiszter.

A Beogradio ügyében most szenzációs leleplezések történtek. A belgrádi rendőrség elmozdító parancsot adott ki Sztepanovics Dusán trieszti főkonzul ellen, akit időközben Grácba helyeztek át hasonló minőségben, de új állását nem foglalta el. A körözölevél az állam terhére elkövetett milliós sikkasztás elkövetése miatt kéri a főkonzul felkutatását. Sztepanovics Dusán ugyanis a Beogradiot a trieszti konzulátus pénzével alapította.

— A magyar szociáldemokraták összeköttetésben állottak a volt népbiztosokkal. A Rákosi per mai tárgyalásán, Horovitz Gábor, a famunkások szövetségének titkára valószínűsítette, hogy a szociáldemokrata párt összeköttetésben volt népbiztosokkal, Böhm Vilmossal, Garbai Sándorral, Buchinger Manóval, akiket ma is szocialistáknak tart.

Magyarország

folyó hó

25-én

egész nap nagy

Kiváltság

SZABÓ JENŐ

érválkülönlegességek nagyáruházába, Cluj

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemessé arállyl és bűnügyi zsidó
cég napilapja
szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marján Ernő
Felolós szerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utasnyománál csak a leír-
megjelölésével engedjék meg.

A mai naptár

Szombat

5686. Ab 13.
Sabbat Nachamu
Szidra:
Vaetchanan
1926. július 24.

— Goga belügyminiszter is Olaszországba utazik. Bukarestből jelentik: Nem hivatalos helyről nyert értesítés szerint Goga Octavian augusztus 20-án Olaszországba utazik. Ezen időpontig a konzordátum is aláírásra kerülne. A belügyminiszter utazásának célja a király látogatásának előkészítése lenne.

— Bukarestből hazaérkezett Osvada polgármesterhelyettes. Osvada Vasile, Kolozsvár helyettes polgármestere csaknem kétheti tartózkodás után ma délután visszaérkezett Bukarestből. A polgármesterhelyettes bukaresti útja összefüggésben állott a kolozsvári városi tanács állítólag tervezett feloszlásával kapcsolatban elterjedt hírekkel, de utjának célja az is volt, hogy a város néhány függő ügyét rendezze. Munkatársuk kérdésére a polgármesterhelyettes kijelentette, hogy a városi tanács feloszlásának kérdéséről nem nyilatkozik. Kolozsvár törvényhatósági bizottságának ügye, amelynek tisztázását az egész város Osvada polgármesterhelyettes visszaérkezésétől remélte, továbbra is tisztázatlan és bizonytalan marad tehát. Nem látszik valószínűnek, hogy a polgármesterhelyettes, aki a jelenlegi kormány exponensként foglal helyet a kolozsvári városi tanácsban, nem volna informálva a kormányról. Nyilatkozása ezért a meglepetés erejével hat. Egyebekben kijelentette a polgármesterhelyettes, hogy sikerült a belügyminiszter hozzájárulását a villanyvilágításhoz szükséges két Diesel-motor lekötésére megszerezni.

— Ismét működik Kolozsváron a lakásrekviráló bizottság. A Triska Barciné-féle Bartha Mihály utcai házból két év leforgása alatt 18 szobát rekvirált el a lakáshivatal. Ezek közül 8 szobát dr. Nestor orvoskapitány, Ripon, Paszlava és Pamoopol tanácsosok már el is foglaltak, míg a többiek eddig beköltözetlenek maradtak. A ház tulajdonosi ügyvédjük, dr. Metes Péter úján intervegniálak a bír. Tablánál, majd a Semmő zónánál, ami azonban eredménytelen maradt. Metes dr. erre közvetlenül Goga belügyminiszterhez fordult, aki táviratilag utasította a bizottságot a rekvirált szobák feloldására és a beköltözötték ki telepítésére.

— Felhívás a Haggibbor uszóhoz. A Haggibbor uszószakosztály vezetője felkéri az egyesület összes aktív uszóját, hogy a vasárnapi bajnoki uszóverseny részleteinek megbeszélésére ma délután két órakor a Palermo kávéház előtt összejöjjenek.

— Szovjet-kémszervezetet lepleztek le Csernovitzban. Bukarestből jelentik: Csernovitzban nagy kémszervezetet fedeztek fel, amely az orosz szovjetek részére kémkedett. A szervezet Besarábiában, Erdélyben és a regátban is működött. Sámos letartóztatás történt. A letartóztatottaknál kompromittáló okiratokat találtak. A szervezet kurirjai, Csernovitz és Kamerec Rodolszk között rendszeresen közlekedtek.

— Folytak a tisztviselők fizetésrendezésének előkészítő munkálatai. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban sűrűn folytak a munkák a tisztviselők fizetésemelésének felosztásán. A miniszterelnökségen tegnapi értekezletet tartottak valamennyi minisztérium könyvelési osztályának főnökei az 1924 évi fizetések aranypari tásának megállapítása végett.

* Szemet erőltető munkához, sötétség beállítással, színek megkülönböztetéséhez az új „Tungsram Napfénylámpa” szolgál a megfelelő világítással.

Ukrán kémszervezetet lepleztek le Lengyelországban

Berlinben volt a kémhálózat központja. A letartóztatottaknál katonai terveket, rádiót és bacillustenyésztő telepeket találtak

(Krakkó, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lengyel lapok szenzációs jelentéseket közölnek arról, hogy nagy ukrán katonai szervezeteket lepleztek le, amelynek központja Berlinben volt és amely Németország javára kémkedést végzett. A szervezet a hasonló alakulatok között a legnagyobb volt Európában és az összes lengyel hadtestparancsnokságokat behálózta. Lengyelországban a szervezet központja Krakkóban volt. Az itt, Przemisliben és Lembergben megtartott házkutatások során rendkívül sok kompromittáló irat került napvilágra. Állítólag Koris német kapitány összeköttetésben állt a Berlinben élő ukránokkal Zsaramba álnéven. A letartóztatottaknál ellopott lengyel terveket, fényképező gépeket, rádiófelszereléseket és egyes lapok szerint bacillus-tenyésztő telepeket is találtak.

A kisantant nincs megelégedve a bolgár kormány magatartásával a komitácsi betörések ügyében

Románia hivatalos kommunikéban szögezi le álláspontját

(Bucuresti-Bukarest, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este háromórás minisztertanács volt, amelyen Averescu tábornok elnökölt. A tanácskozáson több miniszter beszámolt reszortja szükségleteiről és megfelelő hitelek kiutalását kérte. Így Petrovici közoktatásügyi miniszter 20 milliót kért iskolaépítési célokra, Valeanu közlekedésügyi miniszter másfélmilliót a CFR számára, Lupas egészségügyi miniszter pedig 4 milliót a beszarabiai pellagra járvány ellen.

A minisztertanács után a bolgár kormányban a komitácsi bandák betörésére adott válaszával foglalkozott. Ebben az ügyben hivatalos kommunikékat adnak ki Mitilineu külügyminiszter visszaérkezésétől, aki a minisztertanács után azonnal vidékre utazott és csak holnap tér vissza.

A külügyminisztériumban ma az újságírók a bolgár konfliktussal kapcsolatban a következő információkat kapták:

A kisantant államai permanenciában vannak és tárgyalják a határincidens ügyét. Nem lehetnek megelégedve azokkal a hivatalos kommunikékkal és hivatalos sajtónyilatkozatokkal, melyeket a bolgár kormány kiadott. Követelik Bulgáriától, hogy a legszigorúbb intézkedéseket fogadjon, mert nem lehet tűrni, hogy komitácsi betörések címén minden évben zavarok és villongások legyenek a Balkánon. A komitácsi betörések címén minden évben zavarok és villongások legyenek a Balkánon. A komitácsi betörések címén minden évben zavarok és villongások legyenek a Balkánon.

— Eljegyzés. Rosenberg Esztiit Huedin eljegyezte Edelstein Hermann Cluj. (Minden külön értesítés helyett.)

— Ukrán tanuk Petljura ellen. Párisból jelentik: Most már nemcsak zsidó és lenyel tanúk lesznek a Schwartzbarth elleni perben annak, hogy a meggyilkolt Petljura parancsot adott pogromok végrehajtására, hanem ukránok is jelentkeztek tanuságtételre. Torres ügyvéd, Schwartzbarth védője közölte az újságírókkal, hogy több ukrán tisztviselő, sőt ukrán katonatiszt is, közöttük egy volt ezredes, levélben ajánlkozott a Schwartzbarth perben való tanuszkodásra amellet, hogy Petljura egyedül volt felelős az ukrán pogromokért, amelyekre egyes uszást adott. Az ukránok levélükben kijelentik, hogy ezt hajlandók bizonyítékokkal is támogatni. Tegnap a megsebesült Perez Stein jobb vállából eltávolították a lövedéket. Estefelé Schwartzbarth felesége látogatta meg Perez Steint a kórházban. A találkozás drámai lefolyású volt. Stein könnyezett és megcsókolta az asszony kezét. Elhozta Schwartzbarth üdvözlését Stein azonban sajnálkozását fejezte ki afelől, hogy a vele történt esetről a fogházban lévő Schwartzbarthot értesítették.

— Virág Lajos dal és áriaestélye. A Magyar Színház kiváló baritonistája: Virág Lajos, ainek nevéhez a kolozsvári közönség előtt kivívott annyi siker fűződik, mielőtt végleg búcsút mondana Erdélynek, még egy önálló hangversenyyel fog szerepelni a pódiumon. Virág Lajos hangversenyét augusztus 3-án fogja megtartani az unitárius kolégium dísztermében. A hangverseny keretében Mendelssohn, Mozart, Beethoven dalaiból fog előadni és nagy sikert aratott operáriáit fogja előadni. A hangverseny iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

— Görögország békepolitikát akar folytatni. Bukarestből jelentik: Bukarestba érkezett jelentések szerint az athéni kormány jegyzéket intézett valamennyi szomszédállamhoz, melyben bejelenti, hogy békepolitikát kíván folytatni és valamennyi szomszédállal békében kíván élni Görögország.

tácsikérdést egyszermindenkorra rendeznie kell a bolgár kormánynak.

Goga belügyminiszter és Mircescu hadügyminiszter a legközelebbi napokban megbeszélnek a kadrilateri határ őrzésére vonatkozó szigorított intézkedéseket.

Ujabb komitácsi betörések

Lapzárta után Bukarestből jelentik: Még nem telt el 24 óra a bolgár kormány megnyugtató jegyzéke óta és már újabb betörések híre érkezett a belügyminisztériumba. Ezerint Durostovmege egy határmenti községben tegnap éjjel tizenegy órakor egy harminctagú fölfegyverzett komitácsikból álló banda beállított a község csendőrségének vezetőjéhez és követelte, hogy az őrs legénységét fegyverezze le.

— Én — mondotta a csendőrség vezetője — esküt tettem a királyra és a hazára és nem vagyok hajlandó hárni nélkül megadnom magam!

Közben a többi csendőrök is tudomást szereztek arról, hogy a banda a községben van. Azonnal hareszerűen fölfejlődtek és megkezdtek a tüzharcot.

A harc egy jó óra hosszat tartott. Éjjel után a csendőrök fáklyákkal kutattak szeszillet, vagy elesettek után, de nem találtak.

Az incidens miatt a kormány új demarsot intézett a bolgár kormányhoz.

— Hatévi fegyháza ítélte a hadbíró-ság Ludosán Györgyöt. A kolozsvári hatodik hadtest hadbíró-sága ma délelőtt tárgyalta Ludosán György hírhedt betörő és büntérsainak ügyét, akik 1918-ban kirakták Barkovits marosludasi kereskedőt. Ludosán és társai tettüket a forradalom zavaros idejében mint szökő katonák követték el. Ludosán egyébként is ismerőse az erdélyi bíróságoknak, mert különböző rablásokért és lopásokért már harmincegy évre volt elítélve. A mai tárgyaláson a hadbíró-ság Ludosánt hatévi, büntérsait: Ludosán Alexandru, Jonita Vasile és Borza Joant két-két évi fegyháza ítélte.

* Legujabb divatu bordűrös plisszék műhímzések, relief és ombréfestés legszebben készült Műhímző Szalonban, Str. Memorandului (Unió-u.) 15.

* Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál. Képviselet az ország minden helységében.

— Merénylet következménye volt az 1925-iki nagy lengyel vasúti katasztrófa. Varsóból jelentik: A danzigi lengyel-német dombírbíró-ság döntött az 1925-évi vasúti katasztrófa ügyében és megállapította, hogy az merénylet következménye volt és nem felel meg a tényeknek a németeknek az az állítása, hogy a szerencsétlenséget a lengyel vasutak rossz kezelése okozta.

* Palaszina legujabb és legköltésesebb felcírképe 100 lej. az Uj Kelet könyvosztályában.

Elrontott gyomor, kellemetlen szájiz, homlokfejfájás, láz, székszorulás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferencz József keserűvíz” gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferencz József víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben

Országban
Minál katonai
Utak

... jelentéseket kö-
központja Berlin-
asonló alakulatok
ágokat behálózta.
és Lembergben
pvilágra. Állítólag
amba álnéven. A
reléseket és egyes

Kormány
ügyében
atját

...rra rendeznie kell
Mircescu hadügy-
kban megbeszélük
onatkozó szigori-

omítási belörések

...l jelentik: Még
... kormány meg-
... újabb betörések
... riumba. Ezerint
... ti községében teg-
... egy harmincötgy
... álló banda beállít-
... k vezetőjéhez és
... nyességét feyve-

örőség vezetője

...azára és nem va-
... gadnom magam!
... is tudomást sze-
... községben van.
... ek és megkezdtek

t tartott. Éjfel
kutattak sbebul-
em találtak.
ny új demarsot

...te a hadbíró-
... kolozsvári hatodik
... árgyalta Ludosán
... ainak ügyét, akik
... arasludasi keres-
... ket a forradalom
... orák követék el.
... az erdélyi bírósá
... ért és lopásokért
... re. A mai tárgya-
... atási, büntársait:
... és Borza Joant

plisszék műhin-
ben készült. Mú-
alul (Unió-n.) 15.
vagyonunkat a
rt.-nál. Képrisc-
ben.

...nénye volt az
... ti katasztrófa-
... gyel német dñő
... katasztrófa ügyé-
... rénylet következ-
... nyeknek a néme
... erencselenséget a
... zta.
... köhéletesebb fel-
... yvosztályában.

netlen szájiz,
zorulás vagy
gy pohár ter-
seríviz" gyor-
n hat. A gya-
zolja, hogy a
náiata a sok
kezményeinél
ul. Kapható
ákban és fü-
6

...plisszék műhin-
...ben készült. Mú-
...alul (Unió-n.) 15.
...vagyonunkat a
...rt.-nál. Képrisc-
...ben.
...nénye volt az
... ti katasztrófa-
... gyel német dñő
... katasztrófa ügyé-
... rénylet következ-
... nyeknek a néme
... erencselenséget a
... zta.
... köhéletesebb fel-
... yvosztályában.

netlen szájiz,
zorulás vagy
gy pohár ter-
seríviz" gyor-
n hat. A gya-
zolja, hogy a
náiata a sok
kezményeinél
ul. Kapható
ákban és fü-
6

...netlen szájiz,
...zorulás vagy
...gy pohár ter-
...seríviz" gyor-
...n hat. A gya-
...zolja, hogy a
...náiata a sok
...kezményeinél
...ul. Kapható
...ákban és fü-
...6

- Rasceanu tábornok mégis Beszarabia kormányzója lesz? Bukarestből jelentik: A fővárosi sajtó napok óta állandóan foglalkoztatja a Rasceanu-incidens, amelynek kulisszái mögé ma nem lehet még tisztán látni. Ismeretes, hogy a kormány Rasceanu volt hadügyminiszternek a beszarabiai kormányzó posztját szánta tárcanálküli miniszteri ranggal. Meglepésként hatott, hogy a király kül- földre való utazása előtt az új miniszterek kineve- zése között Rasceanu kinevezési okiratát nem írta alá. Az egyes párttagok különféle képen kommen- tálták ezt a különös epizódot. A „Cuvantul“ most hivatalos helyről származó információra hivatkozva, arról ad hírt, hogy a legközelebbi minisztertanács a király utólagos jóváhagyására reményében dele- gálni fogja Rasceanut a beszarabiai kormányzó poszt- ra.

- Bonyodalom Vázsonyi irodalmi hagyatéka körül. Budapestről jelentik: Vázsonyi Margit, dr. Vázsonyi Vilmos özvegye a budapesti törvényszék előtt ma érdekes pert nyert meg. Tudvalevő, hogy Vázsonyi barátai elhatározták, hogy az elhunyt politikus beszédei és újságcikkei könyvfornában kiadják. Amikor a kézirat mér sze- des alatt volt, Vázsonyi özvegye váratlanul panaszt emelt a kiadók ellen Vázsonyi hagyatékának jog- talan felhasználása miatt és hivatkozott arra, hogy Vázsonyi öté tette meg hagyatékának egyedüli örö- kösévé és így csak ő jogosult arra is, hogy Vá- zsonyi politikai hagyatékát kiadja. A bíróság helyt adott az özvegy keresetének és elrendelte a már kész nyomdai formák lefoglalását. Vázsonyi politi- kai beszédei és irásai az özvegy kiadásában fognak megjelenni. Gróf Andrássy Gyula természetesen Vázsonyinak is rendelkezésére bocsátotta azt az előszót, amelyet a nagy politikus hagyatéka elé írt.

*** Doktorrávatás.** Folyó hó 23-án avatták a bécsi tudománye ytemen az orvostudományok dok- torává Märer Jenőt a bécsi „Erdélyi és Bánáti Zsidó Főiskolai hallgatók Segélyegyesület“ volt alelnökét.

- 75 000 dollár a jeruzsálemi héber ta- nitóképző intézet javára. Jeruzsálemből jelen- tik: David J. Lin Newyorkból átstét kapott, amely szerint az Unió fővárosában 75 ezer dollárt gyűjtöttek a jeruzsálemi héber tanítóképző intézet javára. A Julius Rosenwald féle ilyenkor 75 ezer dolláros alapítvány ezzel 150 ezer dollárra emel- kedett. Palesztina fővárosátma azt hiszik, hogy még összehozható lesz 25 ezer dollár és az előirányzott kétszázszáz dollárt is néhány év múlva elf fogják tulni teremteni. Az alap felügyelő bizottságába Ro- senwaldon kívül az amerikaiak belegegáltak Felix Warburgot és Louis Marchalt is.

- A folytonos esőzések súlyos károkat okoznak Moldvában. Bukarestből jelentik: Ja- siúd érkező jelentések szerint az új folyamán Jasi környékén, de általában egész Moldvában, hatalmas esőzések voltak, melyek rengeteg kárt okoztak. A telefonhálózathoz Jasinál megszakadt. Taviratok is csak kurtuló uton jönnek a fővárosba. Teleor- man és Turau Magurele városokban és környé- kükön nagy felbőszakadás pusztított jégesővel kap- csolatban. Több ház összedőlt, a gyümölcs tönkre- ment, a vonatközlekedés teljesen megszakadt.

- Augustus negyedikére összehívták a beszarabiai parasztpárt kongresszusát. Bu- karestből jelentik: Gazacu a parasztpárt beszará- biai frakciójának vezére levelet intézett a lapokba. Kijelentette, hogy a parasztpárti kongresszus össze- hívását célzó akciójában nem személyi ambíciók ve- zetik, hanem a beszarabiai parasztpárt nagy többsé- gének kívánsága, amely nem képes kibékülni azza- l a gondolat tal, hogy a parasztpárt bukaresti vezetői a beszarabiaiak nélkül inézkedjenek Beszarabia ügyében. Egyébként: anguszti 4 ére Kismevbe összehívták a beszarabiai parasztpárti szervezetek elnökeit, hogy Lupoval és Serevel szembeni állá- pontjukat leszögezzék.

- Bukarestben kilakoltatták a Keresz- tény Nemzetvédelmi Ligát. A bukaresti „Bunca Natune“ abban az időben amikor Strian volt az igazgatója, mecénása és patrónusa volt a Keresztény Nemzetvédelmi Ligának. Stoian direktor a bank épületében helyiségeket is bocsátott a Liga rendel- kezésére, amely ott rendezte be bukaresti központ- ját. A banknál tö-tént rezsimváltozás Tazloaru, volt minisztert uttette az igazgatói székbe, aki Romániát fogja képviselni a szeptemberben Bécsben tartandó páneurópai kongresszu on. Tazloarucnak első dolga volt kilakoltatni a Ligát a bank helyiségeiből. A Liga az ifjovi törvényszéken keresetet adott be a bank ellen. Caza különösen azt sérelmezi, hogy a miniszterelnök, aki a bank felügyelő biottságának elnöke állítólag megígérte, hogy a Liga a rezsim- változás ellenére is megtarthatja helyiségeit.

- Ellopták a török-orosz kereskedelmi szerződés okiratait. Angorából jelentik: A török-orosz kereskedelmi szerződést és több más fontos okiratot elloptak az angorai keres- kedelmi minisztérium irattárából. A török sajtó nagy felháborodással ir az okiratok eltűnéséről, amely miatt a kormányt tesszik felelőssé.

- Meghalt a legöregebb pesti újság- író. Budapestről jelentik: Tegnap a magyar fő város egyik érdekes alakja halt meg, Kemény Gyula újságíró, a régi hírlapíró gárda közismert tagja. Kemény Gyula, aki Csomor Béla, Jámbi Rázsó és több más álnéven a kalandos újságí- gények magteremtője volt Magyarországon, két nyelven — magyarul és németül — szinte onto- ta a ragényeket. Azonfelül kintű riporter is volt azokban az időkben, amikor Barna Izidor a magyar sajtó hírszolgálatának modernizálását tűzte ki célul. Ecóteljes, nagy fantáziáját ugyan a népies elbeszé- lési modor szolgálatába állította, de soha nem súlyodt le a ponyvairódomon nivójára, hanem a régi iskola irodalmi izlésével mindig mértéket tar- tott. Halála komoly vesztesége a pesti szurnaliszti- kának, amelynek szolgálatában egy félszázadaól hosszabb idő: töltött el.

- Megalakult a nagybányai Barisszia. A szatmári két Barissziából a közelmúltban létrejött körzeti bizottság működésének már eredménye van. A körzet megbízásából Gold- stein Fülöp, Hoffmann Nándor és Grünfeld Móse június 28-án kiszálltak Nagybányán, ösz- sehivták a cionista ifjúságot és megalakították a Barissziát. A delegáltak nagy vonásokban is- mertették a Barisszia alapszabályait, szellemét és annak működési lehetőségét, majd feltették a kérdést: Hajlandók e a ma már Európa- szerte működő Barissziát megalakítani? A je- lenlevő ifjúság lelkesedéssel nyilatkozott a Barisszia megalakítása mellett, megválasztotta az ideiglenes vezetőséget. Ezt követő héten véglegesen ros risonná Lautmann Ernőt vá- lasztották, ki ros sárinek Simon Ignácot, ros slisinek Ziehermann Sándort nevezte ki.

- Megszűnt a bérharc a temesvári vas- és fémiparban. Jelentették, hogy a temesvári vas- és fém munkások sztrájkba léptek. A munkabeszüntetés azonban nem tartott sokáig, mert csütörtökön a lakatos, bádogos és viz- vezeték szerelő munkások megegyeztek munka- adóikkal és pénteken már munkába is állottak. A munkások a kért huszonöt százalék béreme- lés helyett tizszázalékos bérvajítást kaptak. Ezentelül minden hat hónapban bérvizitio lesz. Ez volt a konfliktus egyik kielezettebb pontja, mert a munkások háromhónaponként akartak bérvizitiot. Végül is úgy döntöttek, hogy csak hathónaponként lesz bérvizitio, de amennyiben az általános drágaság tiz százalékkal emelkedne, a munkásoknak jogukban van már három hónap múlva bérvizitiot kérni.

- A ruszinszkói bortermelés katasz- trófális helyzete. Bregaszról jelentik: A tartós esőzések következtében Ruszinszkóban az idei bortermés veszélyeztetve van. A term- és attól lehet félni, hogy a megmaradt rész is tönkremegy, mert a szőlőbetegségek leküzdé- sére nincsenek meg a megfelelő eszközök. A kedvezőtlen terméskilátások következtében az utóbbi napokban a borárak emelkedtek. Ez évben úgy mennyiségileg, mint minőségileg igen rossz termésre lehet számítani. Tekintettel a ked- zőtlen terméskilátásokra, a ruszinszkói bortermelők azzal a tervvel foglalkoznak, hogy tel- jesen felhagynak a bortermeléssel és a rendes mezőgazdaságra térnek át.

Hebe
gyógyfürdő.
Sángerz-Bai (Jud tul Nassud) vizet teljesen helyettesíti a karlsbadi vizet a gyomor és bélbántalmaknál, máj, vese, hólyag, epehő, fárgaság, csusz, érelmezessédés, vese és hólyag- kő, prostata és női betegségek eseteiben.
Fürdőszezon május 1-től szeptember 15-ig.
Jól berendezett szobák, villanyvilágítás, első- rendű konyha, eleörandú zene, szelii áras.
Szállodák: Lokai és Tausz.
Fürdőigazgatóság.

Kérje
mindenhol Dreher-Haggenmacher
sörgyártmányait!
Márciusi világos
Dacia extra special.
Bavaria dupla maláta.

Megnyilt — Wolf Jenő
EWO
cipőkülönlegességek áruháza
Cluj, Reg. Ferdinand 22.
(volt Wesselényi Miklós-utca)

Nickelező telep
orvosi műszerész.
Elvállal fémtárgyak, orvosi műszerek, disztár- gyak nickelezést, ollók, borotvák és kések, nyomdai papírvágó kés k, stancók és sakter- pések speciális készítmények és tükörénevezésit.
Fried Jenő, Cluj, Piata Unirii No 22.

Megnyilt a Félixfürdő tőszomszedságában
teljesen újonnan átalakítva, a
Bihar szálloda és étterem
Elsőrangú kiszolgálás. — כשר, ארטד. kitűnő borok. Elsőrangú cigányzenekar.

Ki akar szép lenni?
Szeplős leányok, májfoltos asszonyok, pattanasos férfiak szépek lesztek, ha **Maria szeplő krém-et** használtok. Hatásért felelősség! Fehé it Ártalmatlan, **Ára 30 L.**
Főlerakat: Császár gyógyszerár, Tg. Mures, Albina-palota, 3 tégelynél díjmentes [postai szétküldés. Kapható Clujon: Róza-drogueria, Aradon: Wojtak és Weisz drogueria. Orad/ea-Mare: Apollo drogueria

A zongorák olcsóbbak lettek,
ne mulassa el érdeklődni **Triska I.** zongoranagyraktárában
Telefon 4-19. Cluj, Str. Saguna (volt Bartha Miklós-utca) 14. **Telefon 4-19.**

Select-mozgó

Büntanya

Erkölcsvigjáték 7 felvonásban. A női divat legkiválóbb mestereinek remekművei. — Főszereplők: Reinhold Scantel és Barbara Anes-kendorfi. — Utófilmmel Tsosara

Urania-mozgó

Feleségem férje

Amerikai vígjáték, 7 felvonás. — Főszereplők: Zigolo

Apollo-mozgó

Karenin Anna

Tolszoi világhírű regénye

Megnyílt

Farkas és Nyiredy

világvárosi című festészeti műterem

Calea Regele Ferdinand 15. I. em.

[v. Wesselényi M. v.] Modern szobafestés és bútordíszítés. Kérjen árajánlatot. — Tanulók fizetéssel felvételtnek.

Telefon 163 szám.

Preciziós

fogaskerek

készítése autókhoz és egyéb gépekhez garancia és olcsó ár mellett.

Szabó János

C.uj, Str. Jasi'or (Nagyszamos) No 2.

A legjobb zongorák

világ-márkás állandóan raktáron.

Engross és en detail. Részlet e is.

Sternberg J. -- Oradea.

Bulv. Regele Ferdinand Telefon 4-94.

Karcsú és elegáns lesz a bokája

a Clarks-féle párisi BANDES „L”

testszinű gummitekercs

használata által.

Párja 500 Lei használati utasítással.

Láthatatlan a harisnya alatt.

Tennisznel, sportnál nélkülözhetlen

Romániai képviselő: Benkő Miklós.

Főelárusító:

KELEMEN gyógyszerár

Sighetul-Marmatiiei

(Maramarossziget)

Kapható minden jobb drogeriában

és gyógytárban.

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

KÖZGAZDASÁG

Oromolot elhelyezik a Banca Nationala éléről

A bank kormányzóját azzal vádolják, hogy a liberálisok érdekében lehetetlenné akarja tenni a kormány gazdasági programjának megvalósítását

(Cluj Kolozsvár, július 23. Az Új Kelet tudósítójától.) Az a harc, amelyet a liberálisok folytatnak a kormány gazdasági programja ellen, újabb konfliktus kibrobbadásában nyilatkozott meg. A konfliktus nem mai keletű, mert már a parlament összehívása előtt és az ülészek berekesztése után is beavatott körökben erősen tartotta magát a hír, hogy Averescu ki akarja cserélni a Banca Nationala kormányzóját. Most azonban egyre konkrétabb formát ölt ez a lehetőség, hogy megbízatásának lejártakor, 1927 januárjában Oromolot nem erősítik meg tisztaságában. Egyes miniszterek ugyanis, akik Garofildal és Negulescuval az élükön, függetleníteni szeretnék a kormányt a liberális befolyástól, csak úgy látják megvalósíthatónak a kormány gazdasági programját, ha a Nemzeti Bank élén nem Oromolot, exponált liberális politikus áll.

A bukaresti lapok, elsősorban pedig a „Cuvantul” megírják, hogy Oromolot mindig keresztülhúzni igyekezett a kormány terveit. Így például Románia azért nem vehet részt a most megnyílt filadelfiai kiállításon, mert az Oromolot által csupa liberálisokból összeállított bizottság tagjainak túlnyomó részét az uralomra kerülő Averescu a maga embarsával cserélte ki

A furnírvámok csökkenését kéri az asztalosok. A belföldi furnírgyárak érdekeinek védelmére még a liberális kormány felemelte az importvámot annak ellenére, hogy nem tudják fedezni a szükségletet. A magas vámok miatt azonban külföldi árut alig lehet behozni, mert aránytalanul megrágitják a butorokat. Ezért érezhető állandó pangás a butoriparban, amelynek képviselői elhatározták, hogy memorandumban kérik a kormánytól a furnír importvámjának leszállítását. Itt említjük meg, hogy a kolozsvári butorkészítő asztalosok egységes árszabályt készítenek elő, hogy elkerüljék azt a veszedelmet, amely a pénzühiány és a magas vámok miatt amugyis pangó butoripart a konkurrenciális árszabályok rejtenek magukban. Az egységes árszabás hírszerint már a jövő héten életbe lép.

Rekompenciációs hitelajánlatot kapott külföldről a CFR. Bukarestből jelentik: Több külföldi konzorcium újabb ajánlatot tett a kormányoknak. Az ajánlat szerint hajlandók nagyobb mennyiségű vasúti anyagot adni Romániának, ha cserében bizonyos áruk behozatalára vonatkozólag a kormány koncessziót ad nekik fix időre. Az ajánlatokat kiadák véleményezés végett több bukaresti nagy banknak.

Kérdőív a bankjegyhamisítások elleni intézkedésekről. Londonból jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága kérdőívet küldött a bankjegyhamisítások intézkedésekre vonatkozólag, milyen eszközökkel igyekezzenek megakadályozni a pénzhamisítást. A benyújtott válaszok szolgálnak majd alapul a Népszövetség által megalkotandó megállapodásra, amelyben arra kötelezi az összes államokat, hogy a külföldi pénzek hamisítását ugyanugy büntessék, mint saját pénzeik hamisítását.

Emelekedt a buza ára. Bukaresti jelentés szerint Brailában és Galacban élénk kereslet mutatkozik buza iránt. Az árak vagyonként 101.000 lejre emelkedtek.

A nagyváradai Kishitelbank és Takarékpénztár megkezdte működését. Megemlékeztünk arról, hogy az amerikai Joint segítségével megalakult Nagyváradon is a kisiparosokat és kisegyszisztenciákat támogató altruista intézet. Az intézet alapszabályai értelmében kizárólag a kisegyszisztenciák támogatására alakult. Kölcsönöket is lehetőleg olyan egyéneknek nyújt, akik önmaguk is részvényesei az intézetnek. A részvényjegyzés ugyan szép eredménnyel végződött, azonban az igazgatóság módot akar még nyújtani azoknak, akik elkéstek, hogy az intézet pénztáránál a hivatalos

és ekkor a liberálisok elérték az uralkodónál, hogy ne írja alá a bizottság kinevezéséről szóló dekretumot. Ezzel a kormány azzal bosszulta meg magát, hogy az állampénztár súlyos helyére való hivatkozással nem folyósította a filadelfiai kiállításra szánt 14 milliót.

Averescu állandóan ellenséges magatartással a Banca Nationala vezetőségénél, valahányszor az államnak pénzre volt szüksége. Legutóbb is az állami inkasszóra kért előleg az Oromolot nem adta meg, hanem felszólította a kormányt, hogy szigorúan és sürgősen hajtsa be az adókat és egyéb könnlevőségeket. Erre a Casa de Depunerihoz fordult a kormány és kapott is pénzt mire Manoilescu államtitkár azt tanácsolta a legfőbb állami letépténztárnak, hogy vonja vissza a Banca Nationalánál elhelyezett letétjeit. De legenergiakusabban szembe helyezkedett Oromolot a kormány felfogásával a bankjegykontingens túllépésének és a gabonakampány finanszírozásának kérdésében, amelyek a kormány egész gazdasági programjának gerincét alkotják. Ezért kell januárban Oromolotnak otthagynia a Banca Nationalát, amelynek élére minden valószínűség szerint Trancu Jasi kerül.

órák alatt részvényjegyzéseket eszközölhesse. Az intézet, mint értesülünk, már meg is kezdte a működését és az ünnepnapokat kivéve, délelőtt 10-12 és délután 5-6 között tartja hivatalos óráit. Az intézet helyisége a Vitéz Mihály (Nagy piac tér) 11. szám alatt a Kurländer és Uilmann-palotában van elhelyezve. Az igazgatóság ezúton fordul a részvényjegyzőkhöz, hogy jegyzéseikre esedékes hátralékukat az intézet pénztárához juttatni sziveskedjenek. Ugyancsak ezúton értesíti a közönséget, hogy a kölcsönnyújtásokat is megkezdte és e célból a kölcsönigénylőket felhívja, hogy kölcsönigényeiket és kezéseiket az intézet pénztáránál bejelenteni sziveskedjenek. Az éleddi, báródi, csucsai és székelyhidi részvényesek figyelmébe ajánlja az igazgatóság, hogy további részvények szerzése céljából meghívásra készséggel küld ki központi megbízottat.

TÖZSDE

Július 23-án

A lej Zárleltben 235 00—235 00, Párisban 19 65, Budapestben 325, Bécsben 326 75, Prágában —, Berlinben —.

Kolozsvár. Az erdélyi pénzügyi piacokon szilárdulás érezhető. A külföldi devizák élénk forgalom mellett magasabb kurszusokon kerültek eladásra. Az árfolyamok a következők:

Bécs 81-15—81-30, Prága 6-55—6-60, Budapest 823—326, Páris 5-30—5-40, Zürich 43-10—43-20, Newyork 221-00—222-00, London 1079—1084, Milánó 7-15—7-25.

Zürich. Zárlelt: Berlin 122 96, Amsterdam 207-70, Newyork 516 62, London 2512-25, Páris 1172-25, Milánó 1675 00, Prága 1530-00, Budapest 72-30, Belgrád 911 00, Bukarest 235 00—235 00, Varsó 58-75, Bécs 73-37.

Bukarest. Devizák: Páris 4-90, Berlin 52 50, London 1072-00, Newyork 220-50, Milánó 7-20, Zürich 42-75, Bécs 81 20, Prága 6-53, Brüsszel — Budapest 81-15.

Bukarest. Valuták: Napoleon 870, német márká 52 00, leva 160, török lira 114, font sterling 1070, francia frank 5-10, svájci frank 42-00, olasz lira 7-50, drachma 2 65, dinár 3 85, dollár 220-00, lengyel forint 18-50, osztrák schilling 31-50, magyar korona 31 50, cseh korona 6 60, belga frank —, holland forint —.

Írdessen az Új Keletben!

SZINHA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

MA

APROHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állatkeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizelőknek 150 lej

AMO crem nélkülözhetetlen arctisztító szer!

נייע ערפינדונג
יעצט ערשיענען בייא

WEINSTEIN & FRIEDMANN
Verlags-Buchhandlung in CLUJ

"חומשים של נערים"
חומש רש"י תרגום פיר
יעדע וואכע סעפעראט געבונדען
וויא איינע געוואהנליכעס שוואלדעפט מיט
שאהנע גראסע ריינע בוכשטאבען געדרוקקט
דעמאלד פרייוו נור 5 לעי פער שטיק
ווי דער פערקויפער ווערדען געוויכט!

Jó karban levő uzenaképes, használt Fordson traktor, új típusú Oliver, ekével cládó. Bartha Árpád gépész-tálya, Sft. Gheorge Sepsiszentgyörgy. 1444

£00.000 lei évi jövedelemmel rendelkező, külföldön élő 27 éves intellektuell nőstíne nagyobb hozománnyal. Megkereséseket „Bécs-Páris“ je igéte a kialóba kérek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Anton Rosenzweig könyvkereskedő, Cluj, Széche utca 37 B. (Sajst ház) **ענטאן רומאנזוויג** ספרים האנדלונג 30 év óta fennálló cég, ajánl a dusan reiszereit Héber, Mirjam és ünepi imakönyveit mindenféle fordításban Selyem és gyapjn talaszek, טליתים gyári árakban. Postai rendeléseket azonnal szállítok, meg nem felelőt vissza veszek kívánatra ingyen raptár és árjegyzék.

שוחט ובודק
kis családdal, elsőjére felvéteik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Noszbaum Adolf, Abrud címre küldendők. 1445

Hidmérleg 300 kg-os, jókarban levő eladó. Cím a kiadóban 1433

Személyszállító jel jövedelmező „Fla.“ motós eladó. Értékeztetni N. ch dohanytósda, Oradea-G-n. Mosoiu 3. 1442

Palesztinában, a Lomaa Akko akció keretében a létesítés előtt álló

Cur Salom város területén vásárolt földterületből

eladnék 6-8 dunamot.

Érdeklődők írják az „Uj Hazá“ jelge alatt a lap kiadóhivatalába.

Jól számoló, jó írásu, némi üzleti gyakorlattal bíró megbízható zsidó leányt keresek k. szolgálatra tejcsernókba. Elek, Str. Sultiu Viz-u.) 8. sz.

AMO crem szeplő ellen legbiztosabban hat.

Cluj (Kolozsvár-on) Fasklub részére szakképzett vendéglős **bérlőt keresünk.**
Erdélyrészi Farszövetség Egyesülete - Kereskedelmi Kamara.

Üvegesiszolás!

Bator- és feli tükörök 2-8 mm. vastagságban, minden méretben és kivitelben, u. m. sarkos, ovál és batorok. Finn-tükör 2 mm. vastag, eredeti táblákban és kivágva. **Autóüveg. Tükörjavítás** Üveg rezbe foglalása művézi kivitelben. Tükör és tükörüveg-raktár. — Helyített üveg.

„VENUS“ üvegesiszolóda és tükörgyár, Friedrich & Co. köskereseti társaság, Sibiu.
Kulans kiszolgálás. Előnyös szállítás.

ארמ. כשר סאלאמי אונד זעלבוארען פארבריק אונד פלייש האלע
Schnabel Hermann
Cluj, Piata Mihai Viteazul 26. — Telefon 10-74. Megrendelés k feltánó olosó áron, utánvét mellett eszközöltnék. **הכשר** és árjegyzék kívánatra

A közönség által elismert legjobb sör márkák:

a kolozsvári GZELL sörfözde

„URSUS“

világos,

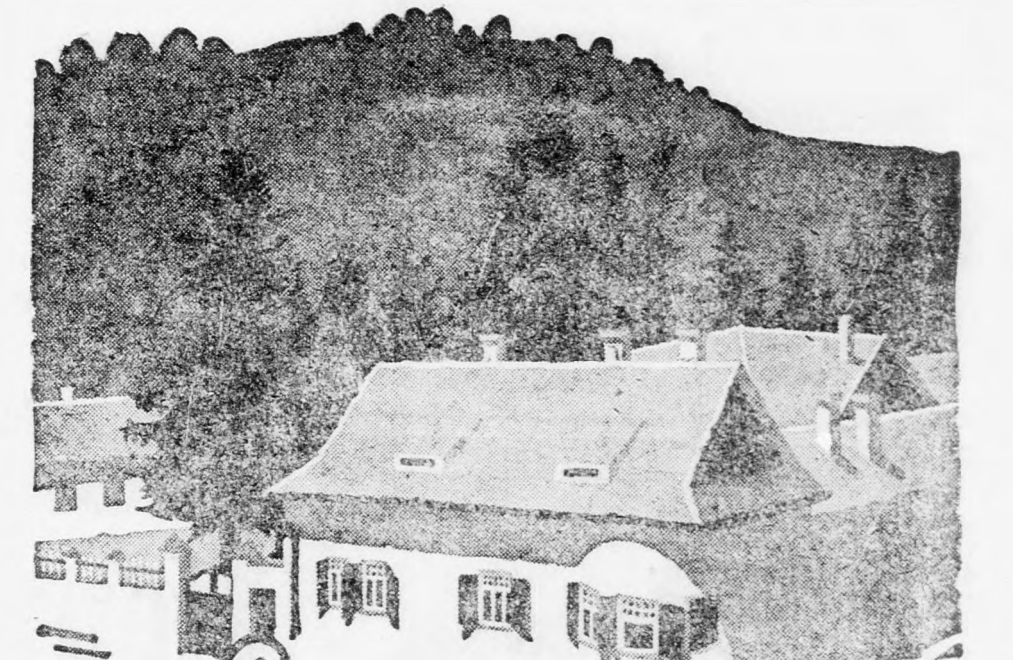
„HERKULES“

barna különleges sőrei mindenütt kaphatók!

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospectusok stb.) írógéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan készítmek. **Ölívétel Dr. Mandel, Str. Raftia (v. Kötő u.) 3.**

Utazók figyelmébe! H. Dajre utazik, keresse fel az ujonnan berendezett **ארמ. כשר** Heuman-tele éttermet (Str. Gb. Cosbuc 16) szolid kiszolgálás, jutányos áak. Ugyanitt esküvők rendezését vállalnak

Hölgyek figyelmébe!
Mindennemű modern hajmunkák, tambourir választék, kizárólag elsőrendű anyagok készítmény, L'Oreal-Henné minden színben kapható. Megrendelést vidékre is eszközölk. Vágot hajat kicsinyben is nagyban veszek. — **Missza Gyula Cluj Str. Memorandului 10**

JANATORIVM
D. HERFARTH + D. FABRITIVS
Rókus-utca 2. szám BRASSÓ Telefonszám 358
Fizikai-dietetikus gyógyintézet ideg-, belső-, anyagcserebeteg- és láb-badozók számára, külön szemészeti osztály (műteti eseteknél is). Csendes délioldali fekvés, moderna berendezés, szép kert fekvőkurák részére.
Fény, villanykezelés, gyógy és napfürdők. Szilguru egyéni dietikus kurák

Zsidó ének és zene-művek.

20 % felár.

Engel: 50 smiroth Pjladim (biséret nélkül)	75
— zongorakísérettel) I. füzet, 6 ének	97
Ebből egyes dalok: Moide anih, Elijabu haavi, L'pol ra'am, Bad scha l'mossehe, Likraih schabath, B'mozaej schaba h — — — — — egyenkint	50
Engel: 5 Schirej am (5 népdal)	150
Ebből egyes dalok: Ani hadal, Schnia, Kup klap — — — — — á	39
Ahawath rajah, Hen hu — — — — — á	51
Engel: Jaldej-ssadeh (Feldkinder) 6 ének I. rész — — — — — á	115
Ebből egyes dalok: Jaldej-ssadeh, Nigun, Ba, ba ch-wer és Zis' im, Scher geschem — — — — — á	39
Engel Jaldej-ssadeh II. f. (5 dal)	102
Ebből egyes dalok: Gamadim; Saira Chadescha; Kol haorlogin; Parrar Kejitz — — — — — á	48
Engel: Hymnon lamschorer (Hymnus an den Dichter) — — — — — á	58
Ssaminski: El jwne hagail (Négyszólamu — Ani hadal (Ja, arm bin ich)	48
(Négyszólamu)	48
Kaplan: Numah ferach (Zongorakísérettel)	48
Engel: Kinderlieder II. füzet — — — — — á	150
Ebből egyes dalok: Hatapuach, Schewuoth, Purim, Maasch — — — — — á	48

Kaphatók az **Uj Kelet könyvostályában,** utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése mellett

szervező eg...
vital és ny...
Kolozsvár, S...
Pop (Brassai...
Telefon...
szark. és kiadó...
177, 228 és...
H. Sz. — —

1926 július 26

Zdrav

Valóban: az idők erőviszonya a tömegek hánykítják. Kevés o tud maradni el azért, miutha aától, — mely a — félnének, b szeretik elveik...
Zdravetz t kereszény lu masza sem tu állapítás érvény zus aláha yatil rá, hogy kurzu lami. És bepör mert az azt irté...
A lapnak ig nénk, ha a bec Zdravetzet ig volna annak, h kott Magyaror antikurzista, ak a magyar glób konzekvensék, a pozíció éhségből, mely ké bennük.

Zdravetz p igényével és all nalán és keresz kükö ellenség, hirdette meg, a kommunistákna...
Kapisztráni volt meg a kell léleknek bizony és Charibdise k érdekei és a ko Ez magyarázza rég lezajlott fra telyét a tények ez egy jólnevel

Bizony, a tá tetemrehívásán tulbuzgalmának olyan vallomásc valósintületül hogy büntársait még jobban elu...
Hiába: Zadr lek, bármennyir értelmében vett kurzus körül is igyekezett form a kurzusban le kompromittáltá annyira, hogy eszmélt. Ez a fel egyszerre kiléd képzeletét ői ki delmi imperial páter ma már hogy nyiltan m ellen.

Tempora m s néha nem csak kurzus kurzista politikai valuta letágak után né a spirítus reote tőkével garantá...
A páter hüt azért, hogy hű Ez a jövő era való hütlerség főnök igazolja.